

IZVJEŠTAJ

**o djelimičnoj evaluaciji kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada
za ključnu oblast Etos ustanove u JU OŠ „Branko Božović“ u Podgorici, u
periodu od 22. 04. 2025. do 25. 04. 2025. godine.**

Shodno dopisu Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija br. 06-603/25-3685/2 od 7. aprila 2025. godine, Zavod za školstvo donio je Rješenje o imenovanju Tima nadzornika/ca sa zadatkom da izvrši djelimično utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada za ključnu oblast Etos ustanove u JU OŠ „Branko Božović“ u Podgorici, u periodu od 22. 04. 2025. do 25. 04. 2025. godine. Djelimični nadzor realizovan je 22. i 23. aprila 2025. godine.

Predmet prigovora osam potpisanih roditelja učenika/ca V-2, dostavljen MPNI, odnosio se na ophođenje nastavnice Sanje Sekulić prema učenicima/cama. U skladu s tim, izvršeno je utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada pomenute nastavnice na osnovu dva posmatrana časa crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti u odjeljenjima V-2 i V-1, uz pregledanje prateće pedagoške dokumentacije, obavljen je razgovor sa direktoricom Škole, nastavnicom i učenicima/cama odjeljenja V-1 i V-2 i anketirani su roditelji učenika/ca pomenutih odjeljenja.

Utvrdjivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada pomenute nastavnice na osnovu dva posmatrana časa crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti u odjeljenjima V-2 i V-1

Posmatrani časovi strukturirani su na metodički način, s jasno istaknutim ishodima učenja. Frontalnim oblikom rada i kombinacijom dijaloške i tekst metode nastavnica kontinuirano upućuje učenike/ce na razumijevanje tekstualne stvarnosti i razvijanje jezičkih vještina. Zapažena je unutarpredmetna korelacija, posebno u domenu književnoteorijskih pojmova (tema, motivi, karakterizacija likova, idejni sloj). Nastavnica kreira situacije u kojima učenici/ce povezuju postupke likova sa svakodnevnim životnim situacijama, čime se funkcionalno povezuje obrazovni i vaspitni karakter nastave. Etape časa jasno se izdvajaju. Nastavnica je sa višedecenijskim radnim iskustvom, pa pitanjima različitog nivoa složenosti podstiče misaone procese učenika/ca, uz uvažavanje didaktičkih principa postupnosti i prilagođenosti nastave kognitivnim potencijalima učenika/ca. Učenici/ce su imali odgovarajući pribor za rad, dnevnik čitanja, a pojedini i književno djelo. Instrukcije nastavnice su jasne, objašnjenja ogovarajuća, a povratna informacija prisutna je od određenih učenika/ca. Interaktivnost nastavnog procesa zastupljenija je u odjeljenju V-1, iako su postavljeni istovjetni ishodi učenja kao u V-2. Na posmatranim časovima učenici/ce su bili disciplinovani, a odnos nastavnice prema učenicima/cama korektan.

Godišnji plan rada za peti razred obuhvata potrebne strukturne elemente (obrazovno-vaspitne ishode, ishode učenja, sadržaje/pojmove i broj časova za realizaciju). Usklađen

je sa Predmetnim programom i tabelarno predstavljen fond časova po oblastima (jezik / književnost). Otvoreni dio Predmetnog programa povezan je sa jezičkim komponentama i usmjeren na upoznavanje učenika/ca sa jezičkim i kulturološkim odlikama lokalne sredine. Međupredmetne teme (Preduzetničko učenje, Održivi razvoj) uklopljene su u dovoljnoj mjeri. Priprema za posmatrane časove sadrži uvodne elemente (metode, oblici rada, nastavna sredstva), ishode učenja i tok časa predstavljen kroz aktivnosti učenika/ca. U skladu sa nivoom ostavrenosti ishoda, nastavnica planira naredne korake za poboljšanje učeničkih postignuća, pa osim izrade metodičko-didaktičkih priprema, koncipira nastavne listiće. U cilju pružanja odgovarajuće podrške učenicima/cama, urađen je plan dopunske nastave sa istaknutim terminom za njenu realizaciju. Zasnovan je na ishodima učenja uz planiranu dinamiku realizacije (četiri časa mjesečno). Dostavljeni planovi dodatne nastave orijentacionog su karaktera i zasnovani su na sadržajima/pojmovima, bez ishoda razrađenih prema kognitivnom nivou podrške.

Aktiv petog razreda utvrdio je kriterijume ocjenjivanja i bodovnu skalu za kontrolne zadatke. Testovi sadrže pitanja različitog tipa (otvorenog, poluotvorenog, zatvorenog) i nivoa zahtjevnosti (odredi, podvuci, zaokruži, rasporedi sastavi i drugo). Na uvid su dati i nastavni listići kojima se provjerava učeničko razumijevanje književnoumjetničkog teksta. Nastavnica je dala na uvid interni dnevnik u kome su izdvojeni brojni elementi (čitanje, pisanje, usmeno izražavanje, pismeno izražavanje, domaći, test i drugo). Srednja ocjena učenika V-2 iz crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnost na kraju prvog polugodišta bila je 2,92; procenat prelaznosti 96,15%; srednja ocjena na pismenom zadatku bila je znatno viša (3,57). U odjeljenju V-1 postignuća na kraju prve klasifikacije su sljedeća: srednja ocjena 3,38; procenat prelaznosti 92,31%; srednja ocjena na pismenom zadatku 3,31. Teme za pismeni zadatak prilagođene su saznajnom potencijalu učenika/ca i izučavanim književnim tekstovima. Nastavnica koristi margine, piše korektivne komentare, ali negdje nedostaje potpuno obrazloženje ocjene koje bi uputilo na bitne aspekte pismenosti učenika/ce. Uvidom u odjeljenjske knjige V-1 i V-2 uočava se da su učenici/ce ocijenjeni iz crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti u usmenom i pisanom dijelu. Evidentno je da ocjenjivanje ima pedagošku funkciju.

U Izvještaju nakon eksterne evaluacije obrazovno-vaspitnog rada u JU OŠ „Branko Božović” (28.10 – 01. 11. 2024) nadzornica za crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost posebno je istakla uspješnost realizacije ishoda na posmatranom času u odjeljenju V-2, blag kriterijum ocjenjivanja pomenute nastavnice koji ima motivacionu ulogu, kao i detaljan i sveobuhvatan pristup u praćenju učeničkih postignuća, što je potvrđeno i u periodu djelimičnog nadzora.

Na kraju opserviranih časova prosvjetne nadzornice podijelile su listiće učenicima V-1 i V-2 odjeljenja na kojima su emotikonom izrazili zadovoljstvo radom i atmosferom na času. Od 22 prisutna učenika (V-1), 18 je bilo zadovoljno, dok su četiri učenika crtežom izrazila ravnodušnost/dosadu. Slična je situacija u odjeljenju V-1: od 21 prisutnog učenika, 17 je zadovoljno, dok su četiri učenika crtežom izrazila ravnodušnost/dosadu.

Razgovor sa direktoricom Škole

U periodu od 21. 02. do 04. 03. 2025. došla su tri roditelja kod direktorice: dvoje da se žale na ocjenu kod nastavnice Sanje, kao i na njene neprikladne komentare upućene učenicima, a treća roditeljka „ispred svih roditelja“ da se žali na ponašanje i ophođenje nastavnice Sanje prema učenicima/cama u odjeljenju. Direktorica im je ukazala na njihovo pravo da ulože prigovor na ocjenu – što su oni odbili, i dodala da će razgovarati sa nastavnicom u vezi sa njenim ophođenjem prema učenicima/cama. Četvrti roditelj je došao da razgovara s direktoricom i s njom podijeli saznanje sa roditeljske viber grupe o pokretanju žalbe protiv nastavnice Sanje. Čudi se „šta ti roditelji hoće od nje, ona samo traži učenje i rad, da je sramota što djeca u V razredu ne znaju da čitaju, da učiteljica savjesno obavlja svoj posao, da njegova druga ćerka u VIII razredu i sad ima problema jer kod drugog učitelja, u ovoj istoj Školi, nije na vrijeme naučila osnove..., a imala je peticu“.

Direktorica je poslije svakog dolaska roditelja razgovarala sa nastavnicom i preporučivala da se kloni bilo kakvog komentarisanja koje nije u vezi sa njenim poslom nastavnika/ce u školi.

Škola je zaprimila žalbu grupe roditelja (prvo nepotpisanu, a zatim i sa potpisima osam roditelja), kao i jednu samostalnu od roditeljke Ksenije Mironovskaie, o neprikladnom ophođenju nastavnice Sanje Sekulić prema učenicima/cama. Ova roditeljka ne navodi niti jednu primjedbu koja se tiče ophođenja nastavnice prema njenoj ćerki – nego interpretira riječi nastavnice koje je ona navodno upućivala drugim učenicima/cama. Pomenuta roditeljka razgovarala je sa direktoricom Škole i predložila da se nastavnica udalji s posla ili da se pošalje na bolovanje. Odgovoreno joj je da za takve mjere nema osnova.

Po zaprimanju pisane žalbe, 24. marta zakazan je roditeljski sastanak za 26. 03. Sastanku su prisustvovali 20 roditelja i učenici/ce. Prisutni su bili i roditelji potpisnici žalbe, osim roditeljke Ksenije Mironovskaie. Roditeljka Ksenija Mironovskaia je 26. 03. 2025. godine pismeno obavijestila Školu da neće slati svoju ćerku na nastavu dok se situacija sa nastavnicom Sanjom ne riješi. Direktorica je 17. 04. 2025. obavijestila Centar za socijalni rad za Podgoricu, Golubovce i Tuzi da učenica Aleksandra Kasatkina ne pohađa nastavu od 26. 03. 2025. godine.

Iz Zapisnika o održanom roditeljskom sastanku i razgovora sa direktoricom Škole saznajemo da je, poslije uvodnog dijela nastavnice Sanje Sekulić, nekoliko roditelja iznijelo primjedbe na ophođenje nastavnice prema njihovoj djeci. Nastavnica je objasnila i dala svoje viđenje komunikacije s učenicima/cama. Nekoliko puta se izvinila svim roditeljima, istakavši da joj nije bila namjera da ih vrijeđa. Prisutni učenici/ce su potvrđivali riječi nastavnice da su nemirni i da treba više da uče. Sastanak je trajao dva sata i uglavnom su roditelji izjavljivali da nemaju problem sa nastavnicom, osim nekoliko roditeljki koje su ostale i nakon sastanka da razgovaraju sa njim. Nastavnica tvrdi da joj

je, tom prilikom, troje roditelja/ki prišlo da joj se izvini i da pitaju kako da njihovo dijete popravi ocjenu iz nekog predmeta koji nastavnica predaje u tom odjeljenju. Utisak prisutnih (nastavnice, direktorice i psihološkinje) je da su roditelji/ke i nastavnica razjasnili sporne situacije i usaglasili stavove.

Anketa roditelja učenika/ca V-1 i V-2

Anketu za roditelje/ke popunili su ukupno 27 roditelja/ki iz dva odjeljenja: V-1 i V-2. Na pitanja o odjeljenjskom starješini odgovarali su samo roditelji/ke V-2, njih 19. Na konstataciju da nastavnica svojim ponašanjem i radom daje dobar primjer učenicima/cama, 25% roditelja se potpuno slaže, 38%, djelimično, 33% se ne slaže i ostali ne znaju. Na konstataciju da su zadovoljni kako se nastavnica odnosi prema njihovom djetetu, 38% se potpuno slaže, 29% djelimično, 25% se ne slaže i ostali ne znaju. Da su roditeljski sastanci u odjeljenju V-2 sadržajni i korisni, 26% roditelja se potpuno slaže, 37% djelimično, 21% se ne slaže i ostali ne znaju. Da na roditeljskim sastancima razgovaraju o sigurnosti djece i prevenciji nasilja, 32% roditelja se potpuno slaže, 32% djelimično, 21% se ne slaže i ostali ne znaju. Da su pravovremeno obaviješteni o uspjehu i ponašanju učenika/ca V-2, 42% roditelja se potpuno slaže, 32% djelimično, 16% se ne slaže i ostali ne znaju. Da su informacije za roditelje učenika/ca V-2 o radu i dešavanjima u školi redovne i potpune 47% roditelja se potpuno slaže, 32% djelimično, 16% se ne slaže i ostali ne znaju. Kvalitet saradnje sa odjeljenjskim starješinom u odjeljenju V-2 procijenjen je sa 3,41 na skali od jedan do pet.

Komentare u anketi za roditelje/ke popunilo je deset roditelja/ki od kojih su dva neupotrebljiva (u jednom je napisano jedno slovo, u drugom piše da je teško odgovoriti). Dva komentara su identična i govore o tome da se „učiteljica Sanja Sekulić neprimjereno ponaša i daje loš primjer djeci ... i da joj nije mjesto u učionici“. Jedan roditelj/ka kaže da njegovo/njeno dijete nikad nije pohađalo dopunsku nastavu i da su njegovi/njeni odgovori „ne znam“ za to pitanje iz ankete. Jedan roditelj/ka smatra da njegovo/njeno dijete nije adekvatno ocijenjeno. Dva roditelja/ke imaju sličan komentar i smatraju da je „malo vremena ostalo do kraja godine, da djeca treba da se fokusiraju na učenje i da ova priča oko učiteljice treba da prestane jer je prevršila svaku mjeru, da učiteljica nije takva kakvom je pojedini roditelji/ke predstavljaju, da nijesu za kažnjavanje učiteljice“. Jedan roditelj/ka smatra da „svoje privatne probleme ne smijemo ispoljavati pred djecom, a da nastavnica svoje probleme treba da rješava kući“. Jedan roditelj/ka smatra da je „nastavnica Sanja dobar pedagog i da djeca imaju ocjene koje zaslužuju svojim znanjem (neznanjem)“.

Zaključak koji može da se izvede na osnovu rezultata ankete za roditelje/ke i komentara roditelja/ki je da nije dovoljno dobro razvijena saradnja roditelja/ki sa razrednim starješinom u smislu sadržajnosti roditeljskih sastanaka i obaviještenosti roditelja/ki o

ponašanju i postignućima njihove djece. Takođe, odnos između učenika/ca i nastavnice nije na željenom nivou.

Razgovor sa učenicima/cama V-2 odjeljenja

Učenici/ce u odjeljenju V-2 su naveli koje predmete najviše vole (fizičko, crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost, engleski), vole da čitaju lektiru, da je knjiga za društvo „teška“... Većina učenika/ca su se izjasnili da je atmosfera na časovima „sasvim super“, da je odnos s razrednom dobar, da imaju povjerenja da joj se obrate kad imaju neki problem. Kažu da ih nastavnica uči da ignorišu onoga ko ih „dura“. Zabrinjava to što nekoliko učenika/ca smatra da se ignorisanjem ne mogu uvijek rješavati svađe među učenicima/cama, nego da treba „da ih neko nauči pameti“. Na pitanje kako bi ocijenili rad i atmosferu na časovima kod nastavnice Sanje na skali od jedan do pet – većina se izjasnila za četvorku i peticu. Nekoliko učenika/ca smatra da ih nastavnica vrijeđa kad im kaže da su nepismeni, da svoje ponašanje nose iz kuće... Jedan učenik/ca je kazao/la da „svi mi lažemo i govorimo kući šta hoćemo“. Na kraju su se svi složili da „... kad mi iznerviramo nastavnicu ona kaže i ono što ne misli“, „...nemamo disciplinu...“. Na kraju su se svi složili da je nastavnica dobronamjerna u svojim kritikama.

Razgovor s učenicima/cama V-1 odjeljenja

Učenici V-1 su se izjasnili da vole da idu u školu, da se osjećaju bezbjedno u njoj, izdvajaju nekoliko predmeta – informatiku, matematiku, likovno vaspitanje.

Grupa učenika/ca ovog odjeljenja je bila kritična prema načinu ophođenja nastavnice Sanje prema njima. Iznijeli su nekoliko primjedbi i neprimjerenih riječi koje im je nastavnica, navodno, upućivala. Međutim, nakon njihovog izlaganja, dešavalo se da ih drug ili drugarica demantuje i objasni šta je, u stvari, nastavnica tačno rekla. Jedna učenica je objasnila kako njeni drugovi iz odjeljenja remete rad na času s namjerom da izazovu reakciju nastavnice: „... jedan se cijeli čas klacka na stolici, drugi proizvodi zvuk s kesom od čipsa, treći non-stop drži uzdignutu ruku sa dva prsta u vazduhu, četvrti nekoliko puta traži da ide u toalet“... Jedan učenik je čak izjavio da neki njegovi drugovi hoće da „napakoste“ nastavnici ovim što govore o njoj. Izjava ovog učenika je alarmantna i opominjuća. Na pitanje da li misle da pretjeruju u ovim optužbama prema nastavnici i da li misle da je nastavnica dobronamjerna u svojoj kritici njihovog ponašanja – većina je odgovorila pozitivno. Razgovor je završen zaključkom da „oni moraju da poprave disciplinu a nastavnica treba da se bolje ophodi prema njima“ kako bi međusobna komunikacija bila bolja.

Razgovor sa nastavnicom u prisustvu direktorice

Nastavnici Sanji Sekulić, u prisustvu direktorice Škole, predloženi su rezultati ankete za roditelje/ke, komentari roditelja/ki iz ankete i navodi iz razgovora sa učenicima/cama V-1 i V-2. Nastavnica smatra da je povod cijele situacije nezadovoljeno očekivanje roditelja/ki

za visokim ocjenama iz predmeta koje ona predaje u ova dva odjeljenja, da je njenim riječima koje je upućivala učenicima/cama dodavano drugačije značenje, kao na primjer – djeca su prenijela roditeljima da ih je nazvala „uličarima“, a rekla im je da se ne mogu u školi ponašati „kao na ulici“. Rečeno je roditeljima/kama da nastavnica brani da se koristi ekavica, a situacija u učionici je bila da je učenik/ca u diktatu napisao/la „Belo Polje“ umjesto „Bijelo Polje“. Nabrojala je niz takvih primjera. Neke od navedenih primjera su i učenici/ce u razgovoru potvrdili onako kako je nastavnica objasnila. Tvrdi da je na roditeljskom sastanku objasnila roditeljima/kama sve te situacije i po riječima direktorice, zapisanim u jednoj službenoj zabilješci, na sve navode roditelja nastavnica je dala „adekvatne“ odgovor. Nastavnica smatra da je do ove situacije došlo zbog toga što su učenici/ce u prethodnim razredima imali visoke ocjene (gotovo cijelo odjeljenje – sve petice), a da sada, većina njih, nemaju te ocjene. Učenicima/cama pravi poteškoće neusvojeno gradivo iz prethodnih razreda, što je iznijeto i u zapažanju nadzornice u Izvještaju o utvrđivanju kvaliteta nastave iz redovnog obilaska Škole krajem oktobra 2024. godine u odjeljenju V-2 (u kojem je nastavnica Sanja i odjeljenjski starješina): „Međutim, nedovoljno savladana tehnika pisanja u prethodnim razredima, nepravilno povezivanje i pisanje pojedinih, posebno pisanih slova, uticalo je na to da se dio časa morao posvetiti ovim segmentima pismenosti. Nastavnica je svojim iskustvom i dobrom pripremljenošću pokazala vještinu u prevazilaženju ovih usporavanja u radu, ali je uočljivo da učenici/ce sa ovim problemima teže i sporije mogu unaprijediti svoju pismenost“.

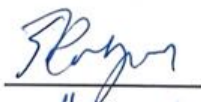
Nastavnica je stava da rukovodstvo snosi dio odgovornosti, jer se nije adekvatno odnijelo prema situaciji, a tvrdi i da je jedan član rukovodstva uputio roditeljku Kseniju Mironovskaiu da uloži Ministarstvu i Školi pismenu žalbu na njeno ophođenje prema učenicima/cama – umjesto da je prvo uputi na razgovor s njom.

Preporuke:

- Intenzivirati rad na razvoju socio-emocionalnih vještina kod učenika/ca, kao što su: odgovornost, tolerancija, empatija, solidarnost, konstruktivno rješavanje konflikata.
- Preduzeti aktivnosti na poboljšanju komunikacije nastavnik/ca–učenik/ca i učenik/ca–učenik/ca.
- Poboljšati komunikaciju sa roditeljima/kama u cilju redovnog i objektivnog informisanja roditelja/ki o ponašanju i postignućima njihove djece.

Izvještaj sačinile:

Rabija Šarkinović

Mr Anka Vučinić Gujić

DIREKTORICA

Raba Hodžić

